

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XII Міжнародної конференції молодих вчених
«МОЛОДЬ ТА ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ»**

17 травня 2019 р.

Київ, Україна

УДК: 796.032-053.67(063)

ББК 75.4(0)90к.я431

В 78

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XII Міжнародної конференції молодих вчених, 17 травня 2019 року [Електронний ресурс]. – К., 2019.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх.

Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, магістрів, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових співробітників, студентів.

Електронна версія збірника розміщена на сайті:

<http://www.uni-sport.edu.ua/content/naukovi-konferenciyi-ta-seminary>

Редакційна колегія:

Платонов В. М., д.пед.н., професор
 Дутчак М.В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Борисова О.В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Булатова М. М., д.пед.н., професор
 Андрєєва О. В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Бутенко Ю. І., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Василенко М. М., д.пед.н., доцент
 Воронова В. І., к.пед.н., професор
 Гончаренко Є. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Драгунов Л. О., к.пед.н., професор
 Дяченко А. Ю., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Єрмолова В. І., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Жарова І.О., д.фіз.вих. і спорту, доцент
 Ільїн В.М., д.б.н., професор
 Козлова О. К., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Когут І.О., д.фіз.вих. і спорту, доцент
 Коробейніков Г. В., д.б.н., професор
 Кропивницька Т. А., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Круцевич Т.Ю., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Лазарева О.Б., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Лисенко І. А., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Литвиненко Ю. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Матвєєв С. Ф., к.пед.н., професор
 Мічуда Ю. П., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Ніколаєнко В. В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Олешко В. Г., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Павленко Ю.О., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Пастухова В. А., д.мед.н., професор
 Радченко Л. О., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Семененко В. П., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Трачук С. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Філіппов М. М., д.б.н., професор
 Футорний С. М., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Шахліна Л.–Я. Г., д.мед.н., професор
 Шинкарук О. А., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Шкрєбтій Ю.М., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Ярмоленко М. А., к.фіз.вих. і спорту
 Ярмолюк О. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України

ЗМІСТ

	ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ, СОЦІАЛЬНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО СПОРТУ	12
1.	Акімова М. П. ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ УМОВ РОЗВИТКУ ОЗДОРОВЧИХ ВИДІВ ГІМНАСТИКИ	12
2.	Баканичев Д. О., Калита Л. В. ПРОБЛЕМИ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	14
3.	Борисова О. В., Петренко Г. В., Ши Шенін СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ТЕНІСИСТІВ У НІМЕЧЧИНІ ЯК МОДЕЛЬ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ОСНОВ РОЗВИТКУ ВИДУ СПОРТУ	16
4.	Гончаренко Є. В., Заїченко І. ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ЗАРОДЖЕННЯ І РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ХОКЕЮ НА ЛЬОДУ	18
5.	Коваленко Т. В., Бондаренко Є. О. СУЧАСНИЙ СТАН ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ «ІНВАСПОРТ»	20
6.	Коваленко Т. В., Вдовенко Б. О. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ З УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СПОРТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	22
7.	Когут І. О., Маринич В. Л., Чебанова К. В. ВПРОВАДЖЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ДЛЯ ВСЕСВІТНЬОЇ ФЕДЕРАЦІЇ КАРАТЕ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	24
8.	Когут І. О., Маринич В. Л., Шитікова Є. А. СПЕЦИФІКА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ГУРТКАХ СПОРТИВНО-ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ	26
9.	Краснянський К. В., Кропивницька Т. А. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОМПЛЕКСНИХ ЗМАГАНЬ З НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДІВ СПОРТУ	28
10.	Краснянський К. В., Тимошук М. О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ	30
11.	Кропивницька Т. А., Краснянський К. В., Луць Ю. П. ЛІДЕРСТВО КРАЇН НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ ТА ФАКТОРИ, ЩО ЙОГО ОБУМОВЛЮЮТЬ	32
12.	Мічуда Ю. П., Огньов Ю. М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ ЗАЛУЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ СПОРТИВНИМИ ТАНЦЯМИ ЗА СИСТЕМОЮ PRO-AM	34
13.	Олійник М. В., Приймак М. М. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОРУШЕНЬ У СПОРТІ	36
14.	Палатний А. Л. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОЛІМПІЙСЬКИХ СПОРТИВНИХ ЄДИНОБОРСТВ У НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТАХ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	38
15.	Петрушевський Є. І., Борисова О. В. РОЗВИТОК ГАНДБОЛУ У ФРАНЦІЇ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ	40
16.	Стадник С. О. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ	42
17.	Степанюк О. В., Лисенко І. А. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ У СИСТЕМІ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО РУХУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ	44
18.	Денисова Л. В., Бишевец Н. Г., Шинкарук О. А. КІБЕРСПОРТ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	46
19.	Ярмолюк О. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ СПОРТІ	48
20.	Yakovenko O. O. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF eSPORTS IN UKRAINE	50
21.	Shynkaruk O., Byshevets N., Likhola A., Stepanenko O. THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF EDUCATION OF STUDENTS IN SPECIALIZED SPORTS INSTITUTIONS	52

Правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту

СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ТЕНІСІСТІВ У НІМЕЧЧИНІ ЯК МОДЕЛЬ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ОСНОВ РОЗВИТКУ ВИДУ СПОРТУ

Борисова О. В., Петренко Г. В., Ши Шенін

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. Розвиток олімпійського спорту, вдосконалення його організаційно-управлінських основ, теорії та практики підготовки і змагальної діяльності спортсменів тісно пов'язані з моделюванням – процесом розробки, вивчення і використання моделей як основи для розвитку знань та практичної діяльності в багатьох складових, які охоплені предметною областю понять «олімпійський спорт» і «система підготовки в олімпійському спорті». Моделювання дозволяє глибше проникати в сутність об'єкта, який вивчається, оптимізувати процес управління об'єктом, визначити напрямки та перспективи його розвитку, вирішувати прикладні задачі і прогнозувати наслідки прийнятих рішень.

Більшість моделей, які використовуються для удосконалення організаційно-управлінських основ розвитку олімпійського спорту, оптимізації різних складових процесу підготовки спортсменів та їх змагальної діяльності, у своїй основі мають змістовний характер. Орієнтація на них дозволила сформуванню в останні роки в ряді країн світу (Канада, Норвегія, Велика Британія, Франція та ін.) ефективні моделі. Змістовні моделі лягли в основу періодизації багаторічної та річної підготовки. На основі змістовних моделей утворюються ефективні техніко-тактичні схеми, формується ефективна структура змагальної діяльності та ін. [3].

Аналізуючи особливості підготовки гравців у провідних країнах світу можна розглядати систему, яка сформувалась, традиційно, у країнах з великим історичним досвідом клубної системи підготовки професійних тенісистів та країни, в яких теніс став однією з популярних та престижних ігор на національному рівні. До таких країн належать Франція, Англія (основоположники гри), Німеччина, Іспанія, Швеція. Основним критерієм обрання системи підготовки в якості моделі – досягнення спортсменів на світовій арені, показники рейтингу тенісистів та масовість виду спорту в країні. Згідно результатів аналізу роботи інфраструктури та органів управління в тенісі, Німеччина увійшла в лідери серед європейських країн у підготовці спортсменів та кадрів [1, 2].

Мета дослідження – аналіз організаційно-управлінських основ підготовки тенісистів Німеччини.

Методи дослідження: вивчення науково-методичної та спеціальної літератури, порівняння і узагальнення, структурно-функціональний аналіз.

Результати дослідження та їх обговорення. Федерація тенісу Німеччини (DTB) є однією з найбільших у світі, яка має близько 1,4 мільйонів членів. Сьогодні особлива увага приділяється формуванню кадрового потенціалу та інфраструктури. Провідним закладом вищої освіти по підготовці кадрів для спортивної галузі в Німеччині є Вища школа фізкультури і спорту (Deutsche Sporthochschule) в Кельні [5]. Федерацією впроваджено концепцію «Brand DTB Trainer» для ліцензованих тренерів категорій А, В і С. Також збільшено кадровий склад. Це стало можливо завдяки фінансуванню десяти тренерів для роботи з дітьми різних вікових груп [7]. Згідно пункту 5 статуту Олімпійської спортивної конфедерації Німеччини (DOSB): «... основа виду спорту полягає в роботі клубів, інструкторів, тренерів від масового спорту до спорту вищих досягнень шляхом популяризації, підтримки та створення правової бази» [6].

Внаслідок цього створюються Федеральні бази (BSP), що фінансуються Німецькою конфедерацією олімпійських видів спорту та Федеральним міністерством внутрішніх справ, та відповідають міжнародним вимогам розвитку спорту вищих досягнень, сприяють просуванню молодих талантів та формуванню системи змагань. Федеральні бази підтверджують свій статус перед DOSB кожні чотири роки за рекомендацією DTB. Важливою умовою отримання статусу федеральної бази є наявна інфраструктура (корти з різними покриттям, тренувальні майданчики,

умови проживання, харчування та визнання у якості центру олімпійської підготовки), а також кількість гравців команди DTB, які тренуються і призначаються на BSP.

На теперішній час в країні функціонують чотири федеральні бази, три з яких у Ганновері (Нижня Саксонія), Штутгарті-Штаммхайм (Вюртемберг) і Оберхахінгу (Баварія), що офіційно визнані DOSB, та Вестфальський тренувальний центр, обраний DTB. Спортивне керівництво здійснює національний тренер Федерації. На всіх федеральних базах є інтернат для оптимізації умов навчання з урахуванням кількості тренувань у день. Усі заходи підтримки гравців команди DTB (тренування і планування турнірів, фізична підготовка, психологічна підготовка, фізіотерапевтична та медична підтримка) в зазначених базах координуються DTB та регіональними асоціаціями. Всі гравці команд А і В мають можливість безкоштовно тренуватися в пунктах федеральної підтримки DTB [7].

Підготовкою тенісистів у Німеччині займаються й приватні структури «тенісні академії», організовані відомими в минулому тенісистами-професіоналами. Програми у усіх без винятку академіях передбачають технічну, фізичну, тактичну й інтелектуальну підготовку та індивідуальний підхід. Одним з таких центрів є академія Н. Піліча, яка розташована неподалік від Мюнхена. Понад 40 її випускників входили до першої сотні згідно рейтингу АТР (Асоціації тенісистів-професіоналів) (в т. ч. Н. Джокович). В різний час Нікола працював з М. Штіхом, Б. Беккером, Г. Іванішевічем [4].

DTB бере активну участь у розвитку тенісу не тільки в Німеччині, але й усьому світі. Значною подією став міжнародний тенісний конгрес, який пройшов у Берліні в січні 2019 року, та викликав великий інтерес у тенісному світі: понад 700 учасників, включаючи таких зірок, як Б. Беккер, Г. Бреснік, Дж. Мюррей.

Висновки. Організаційна система підготовки тенісистів Німеччини представляє собою поєднання державних, громадських та приватних структур. Реалізація нової концепції фінансування дитячо-юнацького та резервного спорту, розвиток інфраструктури та кадрового потенціалу сприяло інтенсивному розвитку тенісу у країні.

Література

1. Борисова О. В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса) / О. В. Борисова. – К.: Центр учебной литературы, 2011. – 308 с.
2. Имас Е. В. Профессиональный теннис: проблемы и перспективы развития: монография / Е. В. Имас, О. В. Борисова. – К: изд-во «Олимп. лит.», 2017. – 288 с.
3. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров] : в 2 кн. / В. Н. Платонов. – К.: Олимп. лит., 2015. – Кн. 2. – 752 с.
4. Академія Ніка Піліча [Electronic resource] / Режим доступу до сайту: <http://www.tennis-akademy-niki-pilic.de>
5. Вища школа фізкультури і спорту в Кельні (Deutsche Sporthochschule Koln) [Electronic resource] / Режим доступу до сайту: <http://www.dshs-koln.de>
6. Олімпійська спортивна конфедерація Німеччини (Deutschen Olympischen Sportbundes) [Electronic resource] / Режим доступу до сайту: <http://www.dosb.de>
7. Федерація тенісу Німеччини (Deutscher Tennis Bund) [Electronic resource] / Режим доступу до сайту: <http://www.dtb-tennis.de>